

”De omutbara” förtroendevalda revisorerna i Järfälla

Leif Lewi, Göran Svennberg, Ulf Johansson, Bo Lastell, Lars Markstedt och Ann Persson

Nu vässar vi vår kommunala revision

En gång var fjärde år upphandlar förtroendevalda revisorer ett sakkunnigt biträde, dvs. yrkesrevisorer. Upphandlingen sker enligt LOU, men upphandlingen sköts ofta amatörmässigt. Så bör det inte vara, eftersom ju revisorerna skall bedöma om den kommunala verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om räkenskaperna är rättvisande och interkontrollen är tillräcklig.

De förtroendevalda har sällan vare sig kompetens eller tid att själva ta fram underlag för denna bedömning. Numera utför yrkesrevisorerna det mesta av granskningsarbetet. De förtroendevalda revisorerna, som är fritidspolitiker, kan ta fram bra förslag till fördjupade granskningar samt se till att granskningsrapporterna sammanfattas och skrivs på ett för andra politiker begripligt sätt. Ofta innebär detta att man skärper till yrkesrevisorernas slutsatser och att man tydligare uttalar sig om vad som bör göras för att främja effektiviteten samt vem som bär ansvaret för påpekade fel och brister. De förtroendevalda revisorerna uttalar sig också om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder. Men utan biträde av kompetenta yrkesrevisorer, blir den kommunala revisionen bara ett spel för gallerierna.

Med en professionell revision kan man spara pengar

Den kommunala revisionen har professionaliserats och revisionsfirmornas anbud håller idag generellt sett hög klass. Men effektivitetsrevisionen saknar ofta både djup och bredd. Ibland tas småsaker upp, t.ex. brister i dokumentationen. Revisionen leder mest till rekommendationer om fler och tydligare regler, mer tillsyn, organisationsöversyn och sådant som mestadels innebär ökade kostnader.

I förhållande till de små resurser, som anslås åt den kommunala revisionen, uppnår man dock många gånger häpnadsväckande bra resultat. Revisionsfirmornas satsning på den kommunala

sektorn kan knappast vara lönsam. Jag anser att anslagen till kommunrevisionen bör höjas, så att det blir möjligt att göra djupare granskningar av hur befintliga resurser används,

De är svårt att upphandla revisionstjänster, men lätt att få in information

I stort sett allt material som den kommunala revisionen tar fram är offentlig handling. Att få tag på revisionsrapporter var förr besvärligt och rapporterna var intellektuellt inte någon upplyftande läsning. Idag kan man via nätet snabbt få tag på rapporter och många av dessa tillför nya kunskaper, som kan inspirera till liknande granskningar i den egna kommunen. Det är synd att kommunrevisionens rapporter inte utnyttjas av forskare.

Via internet kan man få information om uppdragsledaren. Det är fascinerande, men samtidigt skrämmande. Jag hoppas att de bristfälliga rapporter och ogenomtänkta remissyttranden, som jag i tidsnöd några gånger har slängt ihop, inte finns lagrade i Googles stora, serverhall i Luleå. Det räcker mer än väl att man, där uppe digitalt lagrar de skrifter, som jag själv har sparat ned. Dessa dyker blixtnabbt upp då jag googlar på **Arga Revisorn** för att uppdatera min hemsida (www.markstedt.hemsida24.se).

Varför är de stora pappersbolagen är mindre effektiva än kommunerna?

Att revidera aktiebolag är relativt lätt, eftersom det i uppdraget inte ingår att bedöma effektiviteten i bolagens verksamhet. Det skall den kommunala revisionen göra. För skolan, äldreomsorgen och andra verksamheter, där intäkterna inte kan mätas i pengar, är denna bedömning svår och tidsödande. En effektivitetsgranskning baseras nämligen inte bara på siffror, utan kräver även en rad intervjuer eller enkäter. Man kan därför tycka att mer pengar borde satsas på kommunal revision, än på bolagsrevision. Så är det dock inte

Järfälla kommun har sedan år 2000 upphandlat revisionstjänster för drygt 12 mkr. Enligt uppgift i SvD har SCA under denna period upphandlat revisionstjänster från PWC för ca 1 200 mkr. SCA har ungefär tjugo gånger så stor omsättning som Järfälla.

Som revisor måste man använda både synen (*vision*) och hörseln (*audit*). Trots att SCA relativt sett lägger betydligt mer pengar på revisionen, har deras revisorer inte sett eller hört något anmärkningsvärt. Jag bor vid inflygningsleden till Bromma. Jag har inte kunnat undgå att både se och höra när SCA:s stora Falcon 900EX dundrar förbi.

Järfälla kommun har inte ens ett litet propellerflygplan. Kommunen ägde en flygplats, men den har vi lagt ned. På Barkarbyfältet bygger vi nu bostäder. Kommunens överskott använder vi inte till dyra jaktresor. Vi har inte haft några skandaler i Järfälla. Men nu skärper vi i alla fall revisionen. Vi vill nämligen att kommunmedborgarna skall få valuta för de skatter, som politikerna har fått väljarnas förtroende att använda ansvarsfullt. Ledningen för SCA tar inte ansvar för "aktieägarnas" pengar. Den bör avgå!

Lars Markstedt

Ord. för kommunrevisionen i Järfälla